







# MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1960.....

NAAM: COMMUNISTISCHE ACTIE voor de NEUTRALITEITSGE-  
DACHTE.

- I Aangelegd op verzoek van B  
8 October 1951, ACD 4b,
- 2 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad  
aanwezig was dit bijgevoegd, aug. '70.

Nota  
Van: KA.RA

UITGEBOEKT

Op 9-2-51 werd aan CLIPPER brief CAH/51/116 (99750),  
aan REGE brief REGE/51/007 (99750), aan SARDINE  
brief CEH/51/061 (99750), aan EXPRESSE brief  
CFH/51/025, aan ZWARTJAN brief CDD/51/017 (99750),  
aan SPIL brief 99750/CBS/~~619~~ en aan de B.I.D.  
brief 99750/CR/415, waarin hun de inhoud van het  
rapport 99750 d.d. 11-1-51 van H.B. aan KA.RA  
werd doorgegeven.

19-9-51, A.

NOTA  
VAN: KA-R.A.

UITGEROEP

Op 7-7-51 werd aan SARDINE brief No. CEH/51/372(105570) geschreven,  
waarin hem de inhoud van notitie 105570 dd. 16-6-51 van HB aan KA-R.A.  
werd medegedeeld. 19-7-51, KA-R.A., H



N o t i t i e

n.a.v. rapport van KARA 105570 Co 99750

Aan: EA-RA  
Van: H.B.  
No.: B 105570

UITGEBOKT

IIId/h 3

Naar aanleiding van het gestelde in Uw rapport dd. 19.3.1951 no. E 1062 bericht ik U het volgende.

a. Het eerste bezoek van CHAMBEIRON aan Nederland werd gemeld bij dezerzijds rapport no. 83940 dd. 15.12.1950. De naam werd mij - en dus ook KA-RA - destijds doorgegeven als CHAMBERON. Voor het tweede bezoek moge worden verwezen naar mijn rapport no. 99750 dd. 11.1.1951.

Chambeiron zal zich aan zijn Nederlandse contacten niet hebben behoeven voor te doen als apostel van de neutraliteitsgedachte. In feite kwam hij naar Nederland om met enige uiterst-links georiënteerde intellectuelen te overleggen hoe deze zaak het beste kon worden aangepakt. Een (niet tot stand gekomen) te vormen comité zou uiteraard wél het mom van neutraliteit hebben getoond.

b. Geen nadere gegevens beschikbaar betreffende verdere propagering van de neutraliteitsgedachte in links-extreme kringen.

Er moge worden verwezen naar dezerzijds rapport no. 109838 dd. 2.6.1951 betreffende het economische congres te Moskou. Het lijkt niet uitgesloten dat deze opzet in nauw verband staat met het in mijn rapport no. 99750 gesignaleerde initiatief.

c. Met nationalistische bewegingen worden bedoeld niet-communistische bewegingen die het voeren van een zelfstandige buitenlandse politiek voorstaan, en zich dus afwenden van internationale overeenkomsten zoals b.v. het Atlantisch pakt.

d. Neen.

e. Van Santen liet zich als zodanig uit tegen een vrouwelijke kennis.

Aan de nieuwe beweging zou in de communistische pers niet meer dan oppervlakkig aandacht worden geschonken.

III.

H.B.  
16 Juni 1951



RAPPORT  
Van: KA-R.A.  
Aan: HOOFD B  
No. E 1062.

ONDERWERP: Rapport betreffende nieuwe (gecamoufleerde)  
communistiche activiteit in Europa.

NEI O.K.
ACD/
DAT:
PAR:

6.12	06.3.54	6.3.14
01.12.2.7	09.24	01.12.2.1
20 MRT 1951		05.48
ACD/ 105570		09.24-09.1

*Schuffblad is permissie de*

1) Refererend aan Uw rapport No. 99750 dd. 11-1-51, deelt SARDINE ons mede, dat zijn Directie er de volgende commentaar op heeft geleverd:

a) Het is duidelijk, dat de herbewapening van Duitsland thans de grootste wig drijft tussen de USA en de overige Westerse landen. Dit is een intrinsiek onderdeel van de algemene communistische Vredes Campagne. De communisten stellen alles in het werk om hieraan een bredere basis te geven dan aan de Oproep van Stockholm.

SARDINE's Directie vraagt, of wij nadere gegevens kunnen verstrekken betreffende de twee bezoeken, die CHAMBEIRON aan Nederland heeft gebracht, daar SARDINE's dienst hieromtrent geen inlichtingen heeft ontvangen.

Trachtte CHAMBEIRON Nederlandse intellectuelen voor zich te winnen?

Aangezien CHAMBEIRON lid is van de Wereld Vredesraad en ex-lid van de W F T U leiding, zal hij zich moeilijk voor kunnen doen als apostel van de neutraliteitsgedachte.

*dit heeft hij ook  
niet te doen; wel  
het comité  
MB*

b) SARDINE's Directie vraagt, of we nadere gegevens kunnen verstrekken betreffende het veld winnen van de neutraliteitsgedachte in Nederland en Frankrijk? Zijn er aanwijzingen, dat deze wijze van beschouwing t.a.v. de problemen tussen de USA en de Sovjet in Frankrijk en Nederland, vooral in rechtsgeoriënteerde kringen de overhand heeft boven die, die elders tot uitdrukking komt?

c) Het West-Europese Bureau is in sommige rapporten vermeld, maar ~~dat~~ niets blijkt, dat het werkelijk bestaat. Bedoelt U met "nationalist movements"(nationalistische bewegingen)(zie 3e, bl.2 in rapp. 99750) nationale communistische partijen? (vermoedelijk niet "nationalistisch" in de zin van TITO-istisch).

d) Kunt U aanvullende gegevens verschaffen om aan te tonen, dat deze richtlijnen inderdaad door de Cominform werden aangegeven, en langs welke kanalen?

e) Onder welke omstandigheden zei van SANTEN, dat hij een nieuwe politiek voorstond, etc.(zie 5e bl2)? Daarvoor (op blz.1) staat in Uw rapport, dat "de comm. pers aan een en ander niet meer dan oppervlakkig aandacht zal schenken". Dit doet veronderstellen, dat de nieuwe beweging in het geheel niet door de communisten zal worden gepubliceerd.



02/460

Notitie

Aan: KA-RA  
Van: H.B.  
No.: B 99750  
Ond.: Communistische activiteit  
in West-Europa  
Bijl.: vier.

n.a.v. schr. van KB aan H.B. 99750 z.Co

UITGEBOKT

IIIa/h 3

Hiermede doe ik U - in viervoud - een rapport  
toekomen betreffende nieuwe (gecamoufleerde) commu-  
nistische activiteit in W. Europa.

III.

H.B.  
11 Januari 1951



11 Januari 51

B 99750

n.a.v. schr. van K.B. aan H.B. 99750 z. Co

een

GEHEIM

Communistische activiteit  
in West-Europa.

IIIId/h 6

UITGEBOEKT

Hiermede heb ik de eer Uwe Excellentie een rap-  
port aan te bieden betreffende nieuwe (geconstateer-  
de) communistische activiteit in West-Europa.

Aangezien de besprekingen voor deze actie nog  
lopende zijn en dientengevolge nog slechts een zeer  
beperkt aantal personen daarmede op de hoogte is,  
zoge ik, mede ter bescherming van de bron, Uwe Ex-  
cellentie verzoeken deze gegevens voorlopig als ni-  
terst vertrouwelijk te willen beschouwen.

*d.* HET HOOFD VAN DE DIENST  
*III*

Dr. L. Einthoven.

Zijne Excellentie  
de Minister-President

Zijne Excellentie  
de Minister van Binnenlandse Zaken

Zijne Excellentie  
de Minister van Duitse Zaken.



No. 39750

GENEEL

FOTO  
No. 3018.

In leidende communistische kringen is men verre van tevreden over de bij de vredescampagne bereikte resultaten. Men is er zich van bewust dat met deze "als communistic onderkende actie, in hoofdzaak slechts het gedeelte van de bevolking werd en wordt bereikt dat reeds min of meer sympathiek staat t.o.v. Rusland en het communisme.

Hoewel niets er nog op duidt dat het z.g. vredesoffensief zal worden beëindigd, zijn er aanwijzingen dat er parallel hieraan een actie op komst is met het doel te komen tot bundeling en activiteit van personen die, om welke redenen dan ook, er de voorkeur aan geven afzijdig te blijven in een conflict Amerika-Rusland.

Door de stelling te verkondigen dat met het betrachten van neutraliteit de wereldvrede gediend is, hiermede speculerende op het instinct van zelfbehoud en het verlangen naar vrede van de het communisme afwijzende bevolking van West Europa, zal getracht worden een wig te drijven tussen Amerika en zijn partners van het Atlantisch Pact.

Allereerst zal gepoogd worden deze gedachte uit te dragen onder intellectuelen en wel voornamelijk onder hen die noch van de Sovjet-Unie noch van de Verenigde Staten heil verwachten. Men is de mening toegedaan, dat deze groep, door de politiek van de Verenigde Staten, geleidelijk groter zal worden, doordat velen die tot nu toe voorstanders van het Atlantisch Pact waren zich daarvan meer en meer zullen distantiëren nu men overgaat tot inschakeling van Duitsland in de West-Europese weermacht. Verwacht wordt dat dergelijke figuren open zullen staan voor de gedachte van een neutraal West-Europa en mogelijk gebracht kunnen worden tot de propagering van deze gedachte.

Het is de communisten, hoofdzakelijk door gebrek aan medewerkers buiten eigen kamp, niet gelukt de vredesactie voldoende te bemantelen als los staande van elk politiek streven.

Bij de nieuwe actie zal echter alles in het werk worden gesteld een tweede mislukking in dit opzicht te voorkomen.

De communistische pers b.v. zal aan een en ander niet meer dan oppervlakkig aandacht schenken.

Edward CRANKSHAW, een Brits expert in Sovjet-zaken, verkondigde begin December 1950 de mening, dat Moskou zich momenteel als eerste doel stelt Amerika te isoleren en een verwijdering te doen ontstaan tussen de Verenigde Staten en hun Europese bondgenoten. Het Kremlin zou te dien opzichte willen profiteren van een vermeende crisis-atmosfeer, die een gevolg van de tegenslagen der U.N.O.-strijdkrachten in Korea heet te zijn. De communistische agitatie richt zich meer dan ooit tegen het "agressieve" verdedigingssysteem van het Westen, in casu tegen het Atlantisch Pact.

-Ook de communisten-



Ook de communisten hier te lande blijven uittreding uit dit "oorlogspact" eisen.

“ Een Prawda-artikel van 27 November 1950 beoogde met vele citaten van Amerikaanse persstemmen en weinig commentaar de indruk te wekken, dat zich in het Westen thans diepgaande meningsverschillen voordoen.

De in het begin van dit rapport ontwikkelde gedachtengang, vindt bevestiging in het volgende.

- 1e. In October 1950 vertoefde in ons land het lid van de Franse volksvertegenwoordiging R. CHAMBEIRON, lid permanente commissie van de "Combattants de la Liberté et de la Paix". Hij zocht naar een tweetal politiek min of meer neutrale intellectuele figuren, die hij op kosten van de Wereldvredeesraad als waarnemers mocht afvaardigen naar het 2e Wereldvredeescongres.  
Eind December j.l. was Chambeiron weer in Nederland. Hij verklaarde uit Parijs te zijn gekomen om een aantal intellectuelen te interesseren voor de neutraliteitsgedachte. Hierbij ging hij uit van het standpunt dat hoewel een groep intellectuelen aan Russische zijde staat en een nog grotere groep aan Amerikaanse, er vele mensen zijn die noch de S.U. noch de U.S.A. steunen en het slechts belangrijk achten buiten het conflict Amerika-Rusland te blijven. Deze mensen moeten door een comité worden opgevangen. Chambeiron was aangewezen voor de organisatie daarvan in België en Nederland.
- 2e. Uit kringen van intellectuelen en kunstenaars werd vernomen, dat in Nederland onder de leidende intelligentia de in Frankrijk opkomende stroming voor een neutraal Europa sterk veld zou winnen. Rusland vertrouwt men niet en Amerika wordt "te jong" geacht om de verantwoordelijkheid van wereldmacht te dragen.
- 3e. In Berlijn zou onlangs een West-Europees Bureau van de Kominform zijn opgericht, met als taak het organiseren van en het leiding geven aan bepaalde acties in W.Europa, o.m. versterking van de nationalistische bewegingen.
- 4e. Tijdens een redactievergadering van "De Waarheid", welke medio December j.l. werd gehouden, verklaarde S. Baruch dat van de Kominform, voor wat betreft de pers, richting is ontvangen om met alle mogelijke middelen te trachten een wig te drijven tussen Engeland en Amerika.
- 5e. Eind November 1950 werd bekend, dat J. v. Santen (lid van de 1e Kamer der Staten Generaal voor de C.P.N.), een nieuwe politiek voorstond van propagering in kringen van schrijvers en journalisten van de gedachte ener derde macht in Europa.

11 JAN 1951



RAPPORT VAN KB

Voor HB

No. 2198/II

Betr.: ACTIVITEIT CHAMBEIRON IN NEDERLAND

TOP KAART
ACD
DA: 23/12/50
PAR:

23 DEC. 1950  
ACD 23 December 1950

*6.11  
21.12.50*  
*6.11  
21.12.50*

Sedert Dinsdag j.l. is CHAMBEIRON weer in Nederland. Aan een informant verklaarde hij uit Parijs te zijn gekomen om een aantal intellectuelen in Nederland en België te interesseren voor de "neutraliteitsgedachte". Het comité, dat eventueel gevormd zal worden, zal streng gescheiden worden gehouden van de vredesbeweging en de communistische partijen. CHAMBEIRON ging van het standpunt uit, dat bijv. in Nederland een groep aan Russische zijde staat en een nog grotere groep voor de U.S.A. is. Volgens hem zijn er vele mensen, die noch de S.U., noch de U.S.A. steunen en die alleen maar buiten elk eventueel conflict willen blijven. Ook zullen vele personen, die aanvankelijk een voorstander waren van het Atlantisch Pact, door de herbewapening van Duitsland hierin teleurgesteld zijn. Deze personen moeten door het comité worden opgevangen.

Personen, die door CHAMBEIRON zullen worden bezocht, zijn o.a.: Prof. PRESSER, BOS, MINNAERT, DONKERSLOOT, FREDENTHAL. Ds. KROON, Mari ANDRIESEN, NIJHOF, VICTOR VAN VRIESLAND.

*MDD is  
opgesteld  
in P.D.*

Op 23 December zal ten huize van v. EMBDEN BOAS een bijeenkomst worden gehouden, ten einde tot de vorming van een comité te komen.

CHAMBEIRON vertelde nog, dat hij is aangewezen voor de organisatie in Nederland en België.

*door w...  
hoe*

Verzonden aan: HBVD, HB en B III.